

Radioaktivitetur neyvan vandi fyri okkum

Tann radioaktivitetur, sum kemur niður her í Føroyum, hevur neyvan nakran stórvægis vanda við sær fyri fólkið.

Hetta er niðurstøðan í einari frágreiðing frá Statens Institut for Strålehygiejne. Frágreiðingin stendur í årsfrágreiðingin hjá landslækninum fyri 1981. Landslæknin bað um frágreiðingina, tí hann hevur fingið fleiri fyrispurningar um radio-

aktivitet í vatn- og matvørum. Summi seta hetta í samband við krabbameinsdeyðan í Føroyum. Landslæknin bað heilsustýrið um eina frágreiðing um radioaktivitetin í Føroyum síðani 1962 og um eina møgulega ávirkan hjá honum á ein hugsandi størri vandi fyri krabbameinssjúkum millum føroyingar.

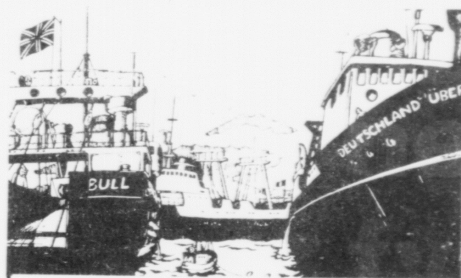
Heilsustýrið bað Sta-

tens Institut for Strålehygiejne kanna málið. Og tað er komið til tað úrslit, at teoretiski møguleikin fyri møguligum krabbameinsdeyða og álvarsomum arvaligum skaðum orsakað av radioaktiviteti hetta til aldaskiftið er try tilfelli, harav tað eina er arvaligt. Talið av møguligum tilburðum, sum ikki hava deyða við sær, kann ikki útilokast at bliva nakað tað sama, stendur í

frágreiðingin, sum er rættiliga varisliga orðað.

Talið av møguligum i-leiddum arvaligum skaðum eftir aldaskiftið verður minni enn fyri aldaskiftið. Treytin er sjálvandi, at ongur broytingar henda viðvíkjandi kjarnorkusprongingum í atmosfærni.

hd

Ongin í løtuni

Ongin EEC-trolari í løtuni

Í løtuni er onginn EEC-trolari undir Føroyum. Bert tvey skip úr Felagsmarknaðinum vóru her í gjár. Tað vóru tveir skotskir linubátar.

Annars vóru 17 útlendsk fiskiskip við Føroyar í gjár. 10 russiskir svartkjaftatrolarar lógu einar 100 fjórðingar í ein landnyrðing úr Fugloynni. Teir fingi sunnudagin millum 48 og 107 tons. Russar hava nú fiskað umleið 75.000 tons av svartkjafti undir Føroyum í ár. Teir hava tí umleið 20.000 tons eftir av kvotuni.

Tveir norskir linubátar fóru heim sunnudagin. Annar við 150 tonsum, hin við 175. Tað er longa og brosmá, teir fiska. Annar var her í 34 dagar, hin í 32.

Í gjár vóru sjei norskir linubátar undir

Føroyum.

Tjaldrið kom í gjár Vesturbúgvannum til hjálpar. Hann hevði fingið um skruvuna. Veðrið var so gott, at tað gjørdist ikki neyðugt at sleipa Vesturbúgvann til lands, áðrenn frosmenninir fóru niður at taka av skruvuni.

Átta klagar um læknar

Landslæknin fekk í fjórða klaga um læknar viðgjørðir stendur í årsfrágreiðing hansara fyri 1981.

Landslæknin avvisti ta einu klaguna. Orsøkin var »dens ábenbare uberettigede og bagatelagte karakter«.

Hinar sjei klagnar blivu sendar heilsustyrinum í Danmark, sum í tveimum forum avgjórði, at læknarnir, klagað var um, ikki høvdu gjørt nakað skeivt. Fimm klagar vóru ikki liðugt viðgjørðar við árslok.

Størsta bóttin higartil

hond. Hetta hevur verið ov nógv og tí hevði hann ikki tult tamarhald á tí, segði hann.

Í hesum sakarmálinum, var eitt domi um, at skipafelag hevur latið út vørur, uttan at innflytarin visti

tollkvittan. Sambært Öyggiðindum friggjadagin hava føroysku skipafelagini fingið botur fyri at flyggja út vørur, uttan at vissa sær, at tollurin er goldin.

hd.

Bóttin, sum ein handelsmaður í Havn fekk í síðstu viku, er tann størsta, sum er givin í Føroyum. Handelsmaðurin fekk 307.000 kr. í bót fyri at hava brotið tolllógina. Á einum rættarfundinum seinasta mánadag jattaði hann seg sekan í at hava givið Gjaldstovuni skeið og ófullgjørd skjól. Hetta fæddi til, at hann í síðst tvey ár læt goðar 102.000 kr. ov lítið í tolli fyri vørur til handilin og byggiftir til eini seðus. Tollurin er seinni goldin.

Handilsmaðurin tók imóti bóttini, triggjar ferðir tað, sum Gjaldstovan bleiv snýtt fyri, og dómur fall ikki í málinum. Handelsmaðurin var eisini skuldsettur fyri svik og skjalafals. Men politiið avgjórði ikki at ákæra hann fyri heta.

Frágreiðingin hjá handelsmanninum um, at hann ikki visti betur, enn at skjólini, hann læt Gjaldstovuni vóru í lagi, bleiv goðtikið. Tí kom onginn ákæra um skjalafals. Hann bleiv ikki ákærdur fyri svik, tí talan er ikki um systematiskt tilrættislagt svik, sigur ákærin, Bjørn Klyver.

Handilsmaðurin hevur í rættinum greitt frá, at hann einsamallur hevði bæði handilsskapin og skrivstovuhaldið undir

Fuglafjørður merktur

1. virðislon fekk Hannis Egholm, Tórshavn fyri hetta uppskotið. Dómsnevndin sigur, at tað lýsir væl virksemd í bygðini og bygðarnavnið. Afturat er tað lætt at arbeiða við undir ymiskum umstøðum, so sum við litum í bræðrum og heiðursbrøvum (diplomum), sum svart/hvitt í blaðlýsingum og har umframt er væl nýtt til mong endamálið heilt frá bringumerki til veggjapryði.

Litirnir eru teir somu sum í Merkinum: sjögvurin er bláur, fuglurin reyður og landslagið hvítt.

Nú hevur eisini Fuglafjørður fingið sitt eina býmerki. Bygdaráðið hevur avgjört, at merkið, sum Hannis Egholm teknaði til býmerkjakappingina og fekk fyrstu virðislon fyri, skal vera merkið hjá kommununi.

3. virðislon fekk Hjalti Skaalum, Tórshavn, fyri hetta merkið. Motivii lýsir klárt landslagið uttan um Fuglafjørð. Men í sliki líki, at torført hevði verið, við hesum grundarlagi, at fingið eitt praktiskt, nýtt merki út frá teimum treytum, sum krevjast av einum sliki merki, sigur dómsnevndin.

2. virðislon fór til Alexandur Kristiansen, Fuglafjørð. Tekningin bendir á bygðarnavnið. Skjaldraformurin er hildin í heraldiskum formi.

Kortini er uppbyggingin av heildini í veikara lagi.

14 uppskot komu og eftir at dómsnevndin hevði viðgjørt tey avgjórði hon, at uppskotið hjá Hannisi Egholm var tað besta. Hann fær tí 1. virðislon, 2.000 kr. Alexandur Kristiansen fær 1.500 kr. fyri sitt uppskot og Hjalti Skaalum 1.000 kr. fyri sitt.

Í dómsnevndini sátu Valdemar Djurhuus, sýslumaður, Stig Rasmussen, prentari og Heðin Kambsdal, lærari.

Tess styttri lesarabrovini eru — tess fleiri sleppa við